

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre . . . 8 korona
Félévre . . . . 4 korona
Negyedévre . . . 2 korona
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Űllői-ut 26. szám. (Köztelek).

Munkácsy szoborpályázat.

Munkácsy Mihály nagy festőművésznünk asztalosinasból lett világhírű művész a saját erejéből. Nemcsak magának, de nemzetének is becsülést szerzett alkotásaival, melyeket a világ bámult meg. A nemzet hálája jeléül szobrot állít nagy fia emlékének. Össze is gyűlt a pénz, a szoborra pályázatot is hirdettek, hanem ez a pályázat meddő maradt. Egyik minta sem ütötte meg a mértéket arra, hogy elkészíttessék.

Igen érdekes végigtekinteni a pályaműveken. A fővárosban előművészek legtöbbje,

mintha cimboráskodás közben egymástól lopta volna az eszméjét, mind karosszékekben ülő Munkácsyt mintázott, csak egyik erre néz, a másik arra néz. Valóban sajnálatos jelenség a mi

művészetünkben a cimboraság. Volt egy pár eredeti gondolat is, de nem fővárosi művészek-től. Istók János álló Munkácsy-szobrot tervezett, Pásztor János fiatal művész pedig márvány kivitelre készített egy eszményi alkotást, de amelyet igen kevesen értettek meg.

Képen is bemutattunk egy pályaművet, melyen az eszme, hogy a fiatal Munkácsyt a muzsa elszólitja az asztalosságtól, igen szép.

Még a kezében a gyalu, amint a muzsa vezeti, de a szobor főalakja, az ülő Mun-

kácsy egyike a leggyöngébb alakoknak.

A szoborbizottság új pályázatot hirdet, amitől több eredményt vár. Valóban remélhet is jobbat, de főképpen több eszmét a jövő pályázattól.

Munkácsy szoborpályázat.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minöket 30 év óta

MAUTHNER ÖDÖN

császár és királyi udvari szállító
magkereskedésében k a p h a t. <<

Az istenházában.

Nehéz idöket él a magyar nemzet.

A haza sorsának jobbrafordultáért *Molnár* János apát, esztergomi kanonok, szerdán délelött misét mondott Budapesten a nagy bazilikában. A misén mintegy száz képviselő jelent meg, köztük számosan fekete diszmagyarban.

A hazáért imádkozni jött képviselők a főajtóhoz vezető lépcsőzeten, az egyetemi ifjak sora között vonultak be a templom szentélyéig. Tizenegy órakereszt volt a bazilika.

Molnár János apátkanonok a szószékre lépett s a következő beszédet mondotta:

Aki nem tud imádkozni, menjen a tengerre! Mikor hullámok hánytorgatják a hajót, mikor minden árbocecsereg és minden kötél szakad, a hajósnép, látva tehetetlenségét a vészszél szemben, önkéntelenül térdre borul s attól várja csak a menekülést, aki parancsol a szeleknek és a tengernek. Minket is a szélvész, a vihar sodort ma ide e szentelt csarnok falai közé, szélvész és vihar zug mindnyájunk fölött, nemzetünk hajóját hullámok hánytorgatják, kavargó örvények környeznek bennünket. E templom védő falai közé gyűltünk fohászolni a nemzetek és népek mindenható Urához, aki annyi vész és balszerencse közt eddig is megtartott bennünket. Ezért valahányszor ráfordult erre a nemzetre az aggodás, a gyötrelm, midőn nem találtunk kivezető utat a bonyodalmakból s nem birtuk lerázni a reánk rótt terhet, valahányszor megsebeztek a szívét ennek a nemzetnek, valahányszor átkos vészeket láttunk felénk közeledni, mindig fölzállt ajkunkról a sóhaj:

*Boldogasszony anyánk,
Régi nagy patrónánk,
Nagy inségben lévén,
Igy szólit meg hazánk:
Magyarorszárról, mi magyar hazánkról
Ne feledkezzél meg szegény magyarokról.*

Ez a szent láng, amely isteni patrónánk csodatevő erejében bizva lobogott kebleinkben, idők folyamán más lett, mások lettünk mi is intézményeinkben, érzéseinkben, de ő nem lett más szeretetében. S most is, midőn hozzá fordulunk, nagy bánatunkban, könyörögni fog isteni fiához, hogy segítse meg szegény magyar népét. És a szűz Anya nem is feled el bennünket. Ma is vigasztal jön felénk s csak azt várja, hogy nyujtsuk feléje epedő karjainkat. Ez hozott ide ma bennünket. Emeljük föl tehát lelkünket, érzelmeinket ő hozzá, Magyarországnak nagy anyjához: kérje szent fiát, hogy a király és a magyar nemzet között összhang legyen, hogy adjon hazánknak szabadságot, a népnek jólétet és nyugalmat, s mindnyájunknak áldást és békességet. Amen. Ezért ajánlom föl a mai szent mise-áldozatot is.

A szentbeszéd után *Molnár* János a főoltárnál, *Márkus* Gyula pedig a jobboldali mellékoltárnál

csendes misét mondtak a haza sorsának jobbrafordultáért. A mise alatt *Takáts* Mihály, az Operaház művésze régi Mária-énekeket adott elő. Az utolsó vers ez volt.

*Áldd meg országunkat,
Mi magyar hazánkat,
Vezéreljed jóra
A mi királyunkat!*

Istentisztelet után az egész közönség állva végigénekelte a Himnuszt.

Hogy áll a világ?

Az országgyűlés bezárása.

Ismét krónikát írunk, megtörtént eseményekről.

A múlt év decemberében március elsejére napolta el Ö felsége a képviselőház üléseit, de már február 19-ére újra összehívta az országgyűlést, amelyet azután nyomban fel is oszlatott. Az *Andrássy* Gyula gróf újabb kihallgatásával megindult békekíséret meggyűlés után a képviselőház feloszlata előrelátható volt. A kormány részéről már hetek óta hirdették, hogy ez be fog következni, sőt körülbelül egy hét óta a feloszlata időpontját is megjelölték. Előre hirdették azt is, hogy a feloszlata ezuttal nem a szokásos módon fog megtörténni, hanem királyi biztos közbejöttével, akit Ö felsége a feloszlata végrehajtására Budapestre küldött, azzal a megbízással, hogy az országgyűlést, ha kell, karhatalommal is kergesse szét. A királyi biztos, *Nyiri* Sándor tábornok, volt honvédelmi miniszter szombaton érkezett a magyar fővárosba és a királyi palotában szállt meg. Onnan küldte meg a főrendiház és a képviselőház elnökeinek zárt borítékban a képviselőház feloszlataáról és a királyi biztos kinevezéséről szóló királyi kéziratokat azzal az utasítással, hogy a kéziratokat úgy a főrendiház, mint a képviselőház ülésén olvassák fel. Ilyen előzmények után gyűlt össze az országgyűlés két háza hétfőn délelött tíz órakereszt. Az országgyűlés épületét már az ülés előtt valósággal megszállotta a rendőrség és a katonaság. Egy ezred közös gyalogság, egy ezred huszárság és két zászlóalj honvédegyalogság táborozott az országgyűlés körül, amikor az országgyűlés tagjai az országgyűlésben megjelentek. De a főrendiház és a képviselőház azért megis megtartotta ülését, bár a képviselőház elnöke erősen tiltakozott a fegyveres erő alkalmazása ellen. A képviselőházban azután felolvasták az országgyűlést összehívó királyi kéziratot, majd *Rakorszky* István elnök, aki a beteg *Justh* Gyula helyett az ülést vezette, jelentette, hogy *Nyiri* Sándortól két királyi kéziratot kapott felolvasás végett. Azután indítványt terjesztett elő, hogy miután a magyar közjg a királyi biztos intézményt nem ismeri s az 1848-ik törvény értelmében a király a végrehajtó hatalmat csak felelős kormány ellenjegyzésével gyakorolhatja, a képviselőház a királyi biztos által küldött kéziratokat fel nem olvastatja, hanem visszaküldi. Azután megállapították a leg-

A legjobb minőségű háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb áron a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utbaigazításért a

„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

közelebbi ülés napirendjét szerdára és az elnök az ülést berekesztette. Néhány perccel azután feltűzött szuronyral egy zászlóalj honvéd jelent meg az országház épületében, elfoglalt a képviselőház ülésterme körül levő folyosót, majd egy honvédezeres, Fabricius Viktor néhány katonával és rendőrrel behatolt az ülésterembe is és ott telolvasta a királyi kéziratokat, amelyeknek felolvasását az elnök a ház egyhangu határozata értelmében megtagadta. A felosztató kézirat felolvasása után a rendőrök kiszorították az országház épületéből a képviselőket és a közönséget és lepecsételték az ajtókat. Szerdán a képviselőház ülést nem tartott és így az országgyűlés feloszlott valóban. Hogy mikor lesznek a képviselőválasztások, az nem tudható.

A főrendiház ülése.

A főrendiház ülése hosszabb volt, mint a képviselőházé. Ott Csáky Albin gróf elnök telolvastatta a királyi kéziratokat, bár a töröndek egyike, Desseffy Aurél gróf a képviselőház példájának követését indítványozta. Mielőtt a felosztató kéziratot felolvasták, a töröndek nevében Mailáth József gróf terjesztett elő indítványt, amelyben a főrendiház is erélyesen állást foglalt a törvénytelen hatalommal szemben, tiltakozott az ellen, hogy a kormány, amely a képviselőház folytonos elnapolásával kivonta magát a felelősség alól, most feloszlattatta az országgyűlést anélkül, hogy Ő felségének az új képviselőház összehívását ajánlotta volna. Ehhez az indítványhoz a főrendiház is egyhangulag hozzájárult. Tehát az országgyűlés mindkét háza egyhangu határozatokkal nyilatkozott meg az alkotmány védelmében.

Püspök az iparosokhoz.

Prohászka Ottokár dr., megyés-püspök Székesfejerváron délután az Iparos-körben rendkívül nagy érdeklődés mellett beszédet mondott a kisipar mai helyzetéről. A tudós főpaprak ez volt Székesfejerváron első nyilvános szereplése s meggyőző eszmében gazdag beszéde nagy hatást tett a hallgatóságra.

Azzal kezdte beszédét a püspök, hogy célzatosan választotta első társadalmi szereplése számára ezt a helyet, mert nem ismer társadalmi kérdést, amely sürgősebb és alaposabb ujjászervezésre várna, mint éppen a kisipar ügye. Mozog a talaj, ugymond, a kisipar alatt: a modern technika vívmányai, a gőz, a villamosság, a gépek mozgatják alatta a talajt. Kongatnak, talán temetnek is, azt hihetné az ember, hogy a kisipart temeti a nagyipar. Ne higyjünk azonban a hirtelen elmulásban. Hogy keserves a kisipar élete, azt csak siratni lehet, mert úgy van, de hogy a nagyipar fölemésztene, nem kell elhinni. A kisipar ügye a hatvanas évek óta lefelé ment, ez

azonban korántsem a vég kezdete, hanem csak olyan, mint a mozgásban lévő tengeren a hullámvölgy, a mi nemsokára hullámhegygé nő ismét. Ne gondoljátok, hogy le lehet taposni a milliókat szó nélkül; van annak ellenszere, mert a szövetségében van az egyedül állóknak, a gyöngéknek, a szenvedőknek legyőzhetetlen ereje. Minél műveltebb a nemzet, annál számottevőbb a népe. csak hogy az eredmény magától nem születik, hanem mindenkinek magának kell a jogait kivívni. A rabszolgatartó a maga jószántából nem fogja fölszabadítani rabszolgáit, hanem azoknak maguknak kell megérni a fölszabadulásra a művelődés és egyesülés által. A sztrájk, mint egyedüli fegyvere a munkásnépnek, többnyire jogos és méltányos, a keresztény vallásban nincs olyan tétel, a mely ezt kétségbe vonná, csak akkor nem az, ha jogtalan túlkövetelésekben sarkallik, egyes bujtogatók révén revolver-sztrájkká fajul és az árát maguk a sztrájkolók adják meg. A gép ész nélkül dolgozik, a kisiparban ellenben mind ez megvan, azért van a fogyasztóközönségnek is nagyobb bizalma a kézműparhoz. Az önök ereje erkölcsi erő, a mely embert emberhez fűz, ez tölti meg tartalommal a kisipar szervezeteit, ez nevel nekünk embereket, a kik belátják, hogy az erő a művelődésben van.

A honvédszobor megkoszoruzása.

Az egyetemi ifjuság elhatározta, hogy a budavári honvédszobrot hazafias ünnepség keretében megkoszoruzza. A főkapitány a bejelentést nem vette tudomásul, azzal a megokolással, hogy a fölvonulás veszedelmes a közbizosságra. A diákok megfélembettk a végzést Kristóffy ügyvezetőhöz, aki természetesen helyben hagyta a főkapitány intézkedését.

A diákság nem nyugodott bele a tiltó rendelkezésbe és titokban részletes tervet dolgozott ki, amely szerint éjjel fogják megkoszoruzni a szobrot. Végre is hajtották, amit magukban föltettek, a koszoru most az érchonvéd lábánál van.

A fölvonulás szétoszolva, észrevétlen történt. A megkoszoruzásnál esküt tettek a magyar ifjak, hogy a magyar szabadságot és alkotmányt megvédelmek. Visszafelé vonulva, az éjszakai dalolás miatt 40 fűt letartóztatnak, a zászlókat elvették tőlük. Másnap szabadon bocsátották a letartóztatottakat.

Az új köztársasági elnök beiktatása.

Vasárnap, február hó 18-án nagy néptömeg élénk óvációi és az ágyuk dörzése közt vonult be Fallières elnök az Elysée palotába. Mikor a kocsiából kiszállott, a volt elnök katonai udvartartásának tisztjei üdvözölték őt. Az udvaron föllállított gyalogzászlóaljak tisztelegtek. A lépcsőnél Loubet volt elnök fogadta

A magyar kir. államvasutak gépgyáranak lokomobil oséplőgép és „MILLENNIUM“ aratógép gyártmányai a párisi nemzetközi kiállításon a legnagyobb kitüntetést, a GRAND PRIX-t nyerték.

A magyar királyi államvasutak gépgyáranak vezérügynöksége

Budapest, Váci-körút 32. szám,

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű gőzcséplőkészleteit, 14, 16 és 20 lóerejű compound-locomobiljait,

„MILLENNIUM“ legújabb szerkezetű fűkaszó-, marokrakó- és kévekötő aratógépeit, továbbá: „AGRÁR-DRILL“ tolókerekű rendszerű sorvetőgépeit, aczélöntésű ekefővel ellátott EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközöket.

az új elnököt és a nagykövetek termébe kísérte, ahol a szenátus és kamara elnökei, a miniszterek, a két kamara tisztkara és a polgári és katonai udvargyűltekek egybe. Loubet kézzszorítással üdvözölte Falliérist és ezután a következő szavakat intézte hozzá: A jól megérdemelt rokonszenv, melynek ön elnök ur örvend, a sok évi kiváló szolgálatok, végül az a támogatás, melylyel ön minden jó polgárnál találkozni fog, biztosítják az ön elnökségének a sikert a köztársaság és az ország üdvére. Végül megindult hangon mégegyszer köszönetet mondott a parlamentnek és a minisztereknek az iránta tanusított rokonszenvért. Ezután Falliérés elnök válaszolt a következő szavakban: A fogadtatás, melyben ön elnök ur engem ebben a házban részesített, mélyen meghatott. Avval a tudattal jövök ide, hogy oly szerencsés vagyok, hogy feladatomban teljesítésében támogatni fog ama kiváló polgári erények emléke, amelyeket ön elnök ur hivataloskodásának túl rövid ideje alatt tanusított. Egész erőmet ki fogom fejtetni, — vajjon sikerülni fog-e nekem? — hogy ugy eselkedhessek, mint ön elnök ur. Mindenesetre összes erőimet Franciaországnak és a köztársaságnak fogom szentelni. Az elnök végül a parlament tagjainak rokonszenvét és bizalmát kérte, akik viszont teljes mértékben számíthatnak reá a haza javára és dicsőségére kifejtendő közös munkában. Ezután Falliérés Loubettel bejárták az Elysée-palota termeit, majd pedig Rouvier miniszterelnök kíséretében Loubet új lakására hajtottak a hivatalnoki és katonai tisztkar kíséretében.

A két elnököt az egész uton élénk éljenzéssel üdvözölték. Loubet háza előtt egy század vértés tisztelgett megérkezésük alkalmával.

A „FÜGGETLEN UJSÁG“-ban megjelent képek lemezeit (kliséket) olcsón kölcsön adja, esetleg eladja a „FÜGGETLEN UJSÁG“ kiadóhivatala, (Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 25. sz.)

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Hitelszövetkezeti kongresszus. Az Országos Központi Hitelszövetkezet kongresszusi választmánya Pallavicini Ede örgróf elnöklésével ülést tartott, melyen az idei kongresszus előkészítésével foglalkoztak. Seidl Ambrus ismertette az Országos Központi Hitelszövetkezet múlt évi eredményeit, mely után Poroszkay Béla azon nézetének adott kifejezést, hogy szükséges volna, hogyha az idei kongresszus elé vinnék a gabonaraktár kérdését. A raktáraknál fenforgó bajok, panaszok orvoslása végett kívánatos volna, hogy a vidéki raktárak vezetőivel a központ értekezletet tartana. Seidl Ambrus, Pallavicini Ede örgróf, Szántó Menyhért, Bányay Géza, Thék Endre felszólalása után elhatározták, hogy az idei kongresszus napirendjére a szövetségi gabonaraktárak kezelésének és értékesítésének ügyét kitűzik. Ezután Poroszkay azon irányban emelt szót, hogy újabb időben a mezőgazdaság terén a felforgató elemek felülkerekedtek és így könnyen lehetséges, hogy mezőgazdaságunkat zavarokba sodorhatják. Szükségesnek tartja, hogy a küzdelem ezen elemekkel felvétessék és szövetségi is folytattassék. Sajnos, hogy a szövetségek eddig erkölcsi feladatainak nagyon hiányosan feleltek meg a legnagyobb részt üzleti dolgokkal foglalkoztak. Szükségesnek vélné, hogy a szövetségek különféle gazdasági ügyekben előadásokat és felolvasásokat tartanának, főleg pedig röpiratokat nagy mennyiségben és a nép által beszélt különféle nyelveken adnának ki s ezeket tömegesen osztanák szét. Kívánatos volna, hogy a vidéki képviselőségek intézménye kiterjesztessék és körülbelül minden vidéki száz szövetséget egy külön szövetségbe egyesítsenek. Kiemeli, hogy e téren a somogy-megyei s a perbenyiki szövetségek szép sikereket értek el. Thék Endre és Pallavicini Ede örgróf felszólalása után Bernát István mutatott reá, hogy a Gazdaszövetség a gazdakörök útján, de közvetlenül is tart ugy a fővárosban, mint a vidéken megfelelő előadásokat. Célszerűnek tartaná, ha a f. évi kongresszuson a takarékoság felől felolvasás tartatnék. Seidl Ambrus telemlíté, hogy ahol lelkes vezetők nincsenek, ott sem az egyes szövetségek, sem a vidéki szövetség k sikert elérni nem tudnak. Ezután elhatározta a választmány, hogy azonfelül, hogy Seidl Ambrus a takarékoság eszményéről előadást tart,

Gazdasági-, főzelék- és virágmag

beszerezhető a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeté-nél

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

➔ Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk. ➔

felkéri még Vikár Bélát, hogy a szakipari szövetségek vezetéséről értekezzen. Az Országos Központi Hitelszövetkezet kongresszusán már számos életre való eszmét vitattak meg, a melyeknek következtében igen sok áldás fakadt népünkre. Reméljük, hogy az idej is sikerekben gazdag lesz.

Népszerű kölcsönök. Az Országos Központi Hitelszövetkezet és a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete által a kisbirtokosok terheinek csökkentése céljából közösen indított mozgalom kiterjedésére és népszerűségére élénk világot vet az a jelentés, amelyet a központ igazgatóságának január havi ülésén terjesztettek elő. Eszerint csupán január hónapban a közösen adott 50 éves annuitásos kölcsönökre vonatkozó 456 kérvény tárgyalatott; megszavaztatott 337 kölcsön 1.425,000 K. értékben. Az akció kezdete, vagyis múlt évi szeptember eleje óta összesen 692 kölcsön lett megszavazva 3.971,700 K. értékben; ebből 3.089,250 K. a Kisbirtokosok Orsz. Földhitelintézetre, 878,450 K. az Orsz. Központi Hitelszövetkezetre esik.

A Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete a földművelésügyi miniszterium támogatásával ezelőtt két évvel borosztályt állított fel a magyar termelők borának értékesítése és a fogyasztók hamisítatlan borral való ellátása érdekében. A fogyasztó szövetségek csak úgy állhatják ki a sikeres versenyt, ha mindig jó és olcsó borral látják el tagjaikat. Érdeklükben áll tehát, hogy a Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezetet vállalkozásában segítsék és szükségleteiket itt szerezzék be. A Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete nagy apparátussal berendezett kőpincét tart fenn Budafokon, ahol a borok állandó felügyelet alatt szakszerűen kezeltetnek. A szövetséget szívesen megküldi az érdeklődőknek borárjegyzékét, amely a pince egynéhány részletét fényképekkel mutatja be. A borosztály rövid fennállása óta beszerzett 40-féle hordóbort és közel 70 fajta palackozott bort. A fogyasztó szövetségek jól teszik, ha borszükségletük fedezése iránt a Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezetéhez fordulnak.

Uj szövetségek. A Magyar Gazdaszövetség fogyasztó és értékesítő szövetségeti középpontja: a Hangya kötelékében újabban a következő helyeken alakultak fogyasztási szövetségek: Garamszentbenedeken (Bars), Székelykocsárdon (Tordaaranyos), Hegyközszentmiklóson (Bihar), Csegöldön (Szatmár), Magyarbikalon (Kolozs), Kudzsiron (Hunyad), Kibéden, Szentistvánon (Marostorda), Pizskén (Esztergom), Tetekfalván (Udvarhely), Bágyon, Székelyderzsen, Magyar-Ormányon (Udvarhely), Sepsibordokon, Málnáson (Háromszék). Így szaporodnak a szövetségek és éled gazdasági téren az ország.

• MI UJSÁG? •

Gyászhir. Pethendi Buday Gyula, a gróf Mailáth-féle őfehértói uradalomnak negyvenkét éven át jószágigazgatója hatvanhat éves korában elhunyt. A megboldogult egyike volt az ország legkiválóbb mintagazdáinak. A kezelése alatt álló birtokot, amely régente sivár, homokos terület volt, öntöző-csatornákkal, fásításokkal virágzó birtokká fejlesztette. Kodolányi Antallal együtt ő is egyike volt azoknak a kiváló gazdáknak, akik a gyakorlati mezőgazdálkodást tudományos alapokra igyekeztek fektetni. Közel két évig tartó szívbaja szólította el az élők sorából. *Buday Barna* „Az Ország” felelős szerkesztője és a „Független Ujság” volt segédszerkesztője, édes atyját gyászolja az elhunytban.

Negyedmillió a győri színháznak. Győrből írják, hogy Bálint Miklós ottani tekintélyes polgár azon alkalomból, hogy a város diszpolgárává választották, 240 ezer koronás alapítványt tett a városnál egy állandó színház felépítése céljára. A diszpolgári oklevelet Wennesz Jenő főjegyző vezetése alatt egy küldöttség adta át Bálintnak, aki disztribúciót adott a küldöttség tagjai tiszteletére.

Nincs többé katonazenekar. A hosszú szakálu s imponáló külsejű karmestereket s csinnadratta bandájukat a politikai események lesodorták egy időre a kávéházak emelvényeiről. A délutáni és esti órákban nem fogja a főváros közönsége a katonai zenekarokat hallani. A budapesti térparancsnokság kiadott napiparancsban ugyanis megtiltotta a katonai zenekaroknak, hogy nyilvános helyen muzsikáljanak. A legtöbb kávéházba és vendéglőbe tegnap már el sem ment az oda szerződött banda, hanem telefonon jelentette, hogy nem jöhet el muzsikálni. Ennek a rendeletnek a cigányzenekarok örülnek első sorban s a katonazenekarok helyét a cigányprimások foglalják el egyidőre. Tehát mégis van egy vívmányunk: a valzerbandák helyén a magyar cigánybandák.

Letartóztatott pénzhamisító. A rendőrség kedden letartóztatta Pataki György volt földművelésügyi miniszteriumi hivatalnokot, aki ellen az a vád, hogy feje egy bankóhamisító bandának. A hamisító szövetséget, amely tiz, husz és ötven koronás bankót gyártott, Kiskunhalason már letartóztatták a minap. A

Élelmi szerek értékesítését eszközözik az előirt % mellett. Felvilágosítást és csomagolási utasítást ingyen nyújt tagok és nem tagoknak.

Azonnali készpénz-
 elszámolás.

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ
SZÖVETKEZETE

HATÓSÁGI KÖZVETITŐ

Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában.
SÜRGÖNYCZIM: AURORA—BUDAPEST.

Értékesítésre elfogad:
Husneműket, füstölt
húst, vadakat, szárnyasokat — élő és leölt állapotban, tojást, vaját, halat, burgonyát, káposztát, zöldségfélét, gyümölcsöt stb.

banda egyes tagjainál leveleket találtak, amelyeket Pataki irt, figyelmeztetve benne társait, hogy legyenek óvatosak a pénz forgalomba hozásában. A levelek alapján a vizsgálóbíró elrendelte Pataki letartóztatását, aki különben pénzhamisítás miatt már több ízben fogságot szenvedett.

Érdemkereszt — egy emberéletért. A nagybecskereki honvédszászlóalj kaszárnájában, mint nekünk írják, a minap szép ünnep folyt le abból az alkalomból, hogy Pillinger Szilveszter János 5. honvéd-gyalogezredbeli törzsőrmester mellére tűzték a koronás arany érdemkeresztet, a melylyel a király kitüntette. Pillinger ugyanis a múlt év novemberében egy égő házból saját élete kockáztatásával megmentett egy kis gyermeket s önfeláldozó tetteért érte a királyi kitüntetés.

A szerencsés elnök. Washingtonból jelentik, hogy e héten merényletet követtek el Royes, a kolumbiai köztársaság elnöke ellen. A merénylő revolverből nyolcszor rálőtt az elnök kocsijára. Öt lövés a kocsit érte. Az elnök sértetlen maradt.

Templomrablás. A gráci Annenstrasseben levő irgalmasok templomában d. u. 3 órakor követtek el lopást. Az ott levő Loretto-kápolnában eddig ismeretlen tettesek a főoltárról elrabolták a Szent Anya szobráról és a karjaiban lévő Jézus szobráról a drágakövekkel és gyöngyökkel ékesített koronákat, melyek 10,000 koronát érnek. Azt hiszik, hogy két suhanc követte el a lopást, kik már tegnap délután feltűnően viselkedtek a kápolnában. A rendőrség széleskörű nyomozást indított.

Leltározás a francia templomokban. Párisban kedden délelőtt a szétválasztási törvény értelmében 27 templomban kellett volna a leltározást végezni. Számos templomban a hívők óriási tömegekben gyűltek egybe. Több személy az éjjel is a templomban töltötte. A lelkészek tiltakozó iratot olvastak föl. A leltározást csak egynéhány templomban végezheték, a többi templomban a biztosok visszavonultak. Komoly összeütközés nem fordult elő.

Gőzekezővetkezet állami támogatással. A Torontál-megyei Gazdasági Egyesület Gyéren és Nagybecskereken gőzekezővetkezeteket létesített. A földmivelésügyi miniszter mindkét szövetezet részére 40—40 ezer korona 2 százalékos 5 év alatt visszafizetendő kölcsönt folyósított.

Fellázadt rabkatonák. Franciaországból, Toulonból jön a hír, hogy a lázadás miatt bezárt gyarmati katonák szökési kísérletet tettek. Ejjel leszedték a fogház tetejének egy részét. A mikor az őrség riadót fujt és a szolgálattelvő tiszt a fogházba való visszavonulásra hívta föl a folyokat, forradalmi dalokat kezdtek énekelni. Az őrparancsnok a tüzifecskendővel visszaszorította a fogyokat, a kik teljesen átázva, vonultak vissza cellájukba. Másnap más börtönbe szállították át őket. A katonai hatóság erélyes intézkedésekre készül a lázadás elnyomására.

A labdarugás ellen. Amerikában megindult a mozgalom a labdarugás ellen, amely olyannyira eldurvult, hogy maguk az egyetemek is kénytelenek voltak betiltani a játékot. Mint Newyorkból jelentik, a legutolsó évben 27 haláleset fordult elő játék közben. A kolumbiai egyetem meghagyta hallgatóinak, hogy ezentul nem szabad labdarugásban résztvenniök. Az Union College s a Wisconsin egyetem is hasonló

határozatot hoztak. A Harvard-egyetem nyilatkozott, hogy hallgatóinak addig nem szabad játszaniok, amíg a labdarugás durvaságai nem szűnnek.

Tejszövetkezetek Kolozsmegyében. Az állattenyésztési felügyelőség és az Erdelyi Gazdasági Egyesület közös munkálkodása következtében január hónapban két tejszövetkezet alakult Kolozsmegyében és pedig Dedrádszéplakon 170 üzletrésszel, 1270 darab juhval és 50 tehénnel a „Havasalji Juh- és Tehéntejszövetkezet”, Szucsákon 112 üzletrésszel és 112 tehénnel tejszövetkezet. Az előbbi elnöke Pap László földbirtokos, az utóbbi Józsa Domokos ev. ref. lelkész. Legközelebb Választon, Bonchidán és Bátoson fognak tejszövetkezetet alakítani.

Visszanyert — beszélőképesség. Szatmármegyei Cserkenő községben érdekes eset történt a minap, egy néma ember visszanyerte beszélőképességét, melyet ezelőtt huszonkét évvel egy súlyos tifuszbetegség alkalmával elvesztett. Korta János a neve ennek az embernek és ma harminc éves. Nyolc éves volt, mikor tifuszba esett és elvesztette beszéőképességét. A napokban hosszantartó és mély álmom után arra a boldog meglepetésre ébredt, hogy ismét tudott beszélni.

Ítélet a „Potemkin” ügyében. Szebasztopolból táviratozzák, hogy a hadbíróság befejezte a „Potemkin” páncéloshajó lázadó matrózainak pörét. Három matrózt kötél általi halálra ítélték. Egy matrózt hét évi, egyet tizenkét hónapi és egyet husz hónapi kényszermunkára, kilenc matrózt két évi és huszonhárom matrózt egy évi kényszermunkára ítélték. Egy orvost, egy altisztet és egy hadapródot a tengerészetből való kizárásra, az orvost egyszersmind rangjának elvesztésére ítélte a bíróság. Egy altisztet és huszonnégy matrózt felmentettek.

Amerikai nők foglalkozása. Az amerikai nők abból a háromszázhat foglalkozásból, amelyet a férfiak üznek, háromszázban hódítottak már tért. A legutolsó adóstatisztikában arról is van kimutatás, hogy mennyi foglalkozik a kenyérkereset egyes ágaival. E szerint van az Egyesült-Államokban: 193 kovács, 190 fuvaros, 8 kazánkovács, 126 ónozó munkás, 409 elektrotechnikus, 1041 műépítő, 167 kőfaragó, 545 ács, 45 épület-diszítő munkás, 1759 szobafestő, 241 kárpitos, 989 kötőrő, 904 kocsis, 84 technikus, 1668 vasuti alkalmazott, 48 közuti vasuti alkalmazott, 571 gépész, 186 molnár, 323 temetkezési vállalkozó, 5574 borbély, 8119 orvos, 807 fogorvos, 11,301 művész, 2198 hírlapíró, 1010 ügyvéd, 3378 prédikátor, 946 kereskedelmi utazó, 10,556 ügynök, 85,246 irtók, 74,153 könyvelő, 150,000 elárusító, 7000 küldönc, 3000 hordár, 879 éjjeli őr és 86,118 gépiró — aki nő.

Nagy és nagyobb.

— Képzeld csak, mily nagy malőr ért. Megszökött a feleségem.

— S ön ezt nagy malőrnek nevezi? Érhetné ennél nagyobb is!

— Micsoda!

— Ha, — visszatérne!

• GAZDASÁGI DOLGOK •

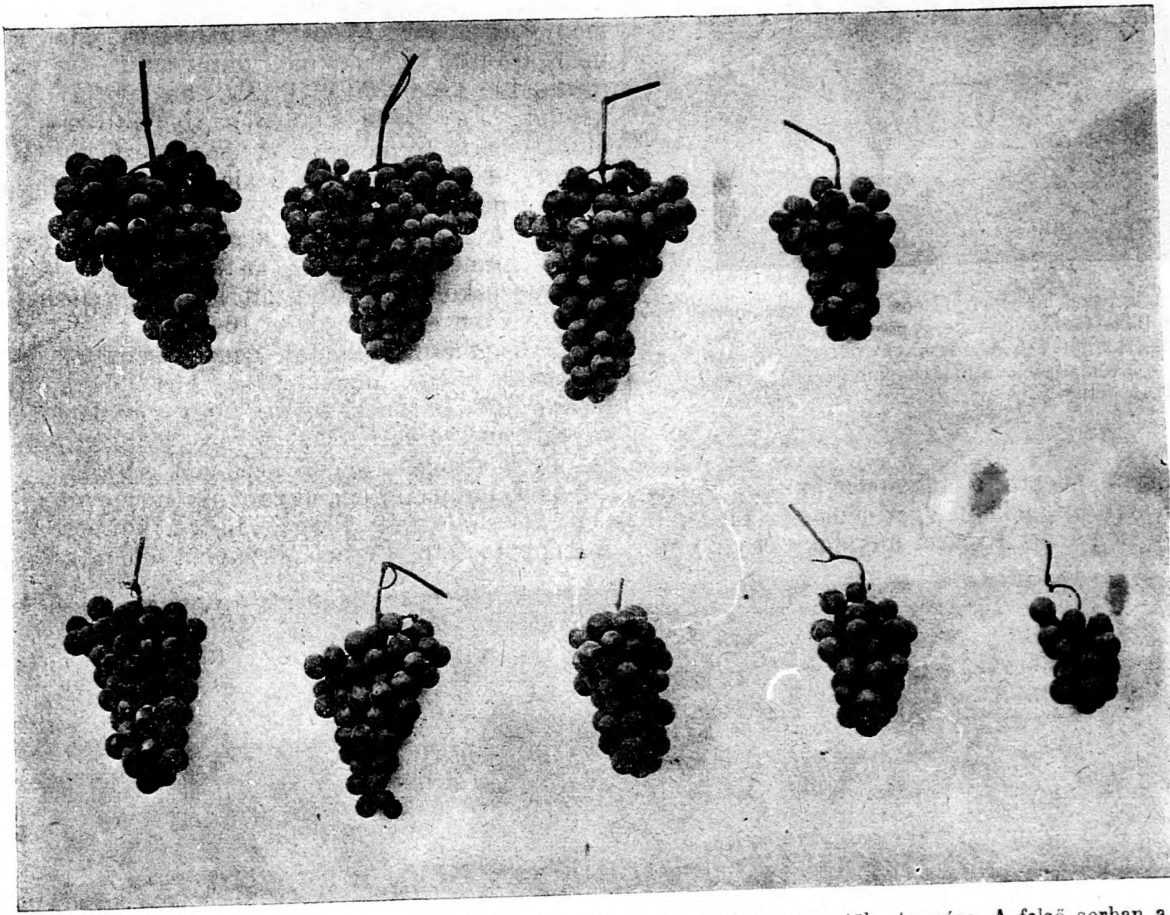
Szabad-e a szőlőt virágjában permetezni?

— Négy képpel. —

A szőlősgazda virágzás közben beszüntet minden szőlőművelési munkát, hogy ne zavarja a szőlő virágzása közbeni megtermékenyülést. Még a permetezésre nézve is ama szabályt követi, hogy először virágzás előtt, aztán pedig virágzás után permetez. Fölmerül azonban ama kérdés, hogy az esetben, ha az első permetezés virágzás előtt bármi okból elmaradt, és

vek sem merik a virágzásközbeni permetezést ajánlani. E nagyfontosságú kérdést elbírálandó, 1904-ben a magyaróvári gazd. akadémia nagyérdemű növénytani tanára, Mezey Gyula végzett igen érdekes permetezési kísérleteket. Permetezésre különböző fajtájú olyan tőkét választott ki, amelyeken voltak virágzó és nem virágzó fürtök. A permetezésre 1%-os bordói levét használt és a legnagyobb gondot fordította rá, hogy a permetezés tökéletes legyen. A képeinken is bemutatott eredmény a következő volt:

Első képünkön egy 1899-ben ültetett Ripáriára ojtott Chasselas rouge tőke 1904-iki termése van lefotografálva. A tőkén június 16-án, mikor az 1 százalékos bordói lével bepermeteztetett, 3 nagy és 1 kicsiny fürt javában virágzott, 1 közép nagyságu és

1. kép. A virágzás idejében 1%-os bordói lével permetezett Chasselas rouge tőke termése. A felső sorban a permetezéskor virágzott, az alsó sorban a permetezéskor még nem virágzott fürtök láthatók. (Eredeti fénykép.)

a nem permetezett szőlő levelein vagy virágzó fürtjein még virágzás közben föllép a peronoszpora, permetezzünk-e virágzás közben vagy pedig várjuk be a virágzás elmúltát, mikorra már a peronoszpora a szőlőben tetemes megkárosodást okozhatott?

A virágzás közbeni permetezést főleg azért tartják károsnak, mert a rézgalic-mészoldat (bordói lé) igen sokszor lepörzsöli a szőlő gyengébb — fiatalabb leveleit is, tehát annál inkább megárthat a virágjának. Ennek oka legtöbbször az, hogy a rézgalicoldatba kevés meszet adtunk, de még a legpontosabban elkészített bordói lé is okozhat bajt. Különösen ha száraz, meleg, napfényes időben permetezzünk.

A külföldön többször tettek kísérleteket a szőlő virágzás közbeni permetezésével. Ez egyszer ártott, máskor nem, de ma még a szőlőtermelési szakmü-

4 kicsiny fürt még nem virágzott. A felső sorban látható a permetezéskor virágzott fürtök termése 1015 gr., az alsó sorban látható, a permetezéskor nem virágzott fürtök termése 600 gr. volt. A tőke egész termése 1615 gr.

A kép azt mutatja, hogy a virágzásban permetezett fürtök nagyon szépen, tömött szemekkel fejlődtek ki, a permetezés nem ártott semmit a virágoknak. A lemérés pedig azt mutatja, hogy olyan fiatal tőkétől, minő a kísérleti tőke volt, nagyobb termést nem kell várunk. Tehát ugy a minőséggel, mint a mennyiséggel meg lehetünk elégedve.

Az alsó sorban lévő, a permetezéskor még nem virágzó fürtök nem olyan szépek, mint a felső fürtök. De ezt valahogy nem szabad annak tulajdonítani, hogy e fürtöknek hátrányára volt, hogy nem a virágnyílásban permeteztettek. E fürtök, mint fen-

tebb leirtam, már a permetezés idejében kisebbek voltak a nyíló fürtöknél.

2. kép. A virágzás idejében 1°/o-os⁴ bordói lével permetezett Chasselas rouge töke. A permetezéskor csak a felülről számított 3-ik és 4-ik hajtáson levő egy-egy kis fürt (melyek nyelén látható a pamutesokor) nem virágzott, a többi java virágzásban volt. (Eredeti fénykép.)

A 2-ik képen magán a tőkén látjuk az 1°/o-os bordói lével virágzásukban permetezett fürtöket. 1903-ban egy négyéves Riparia anyatöke egyik erős

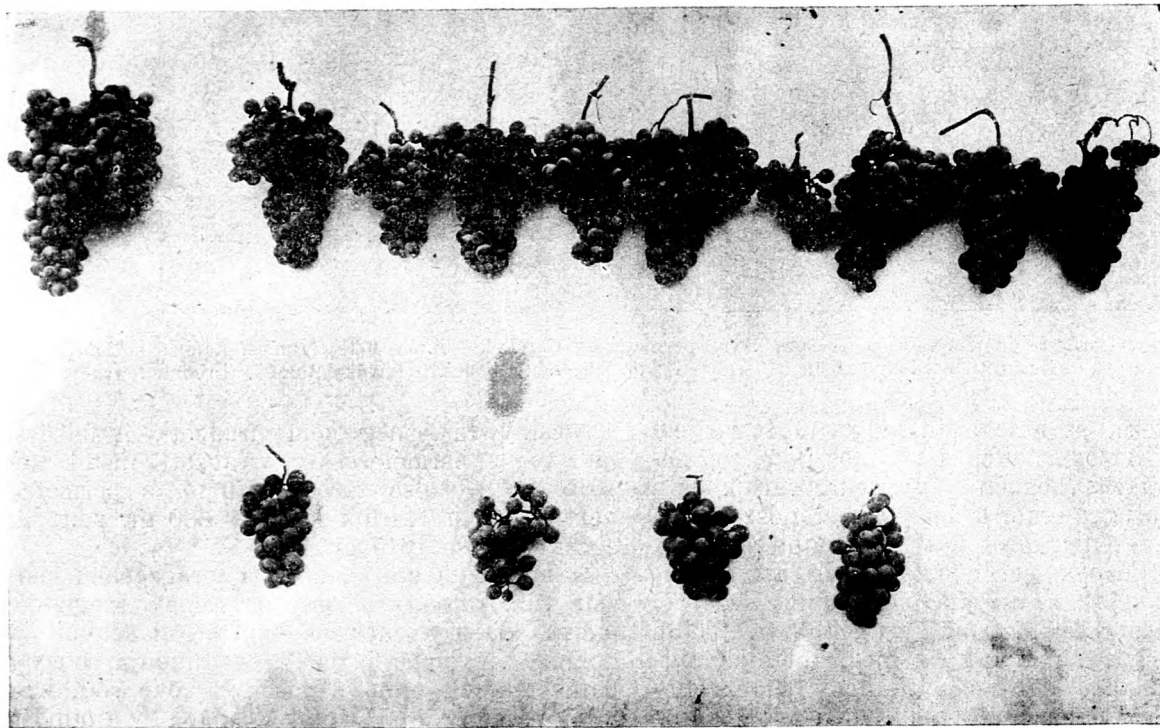
a nemes-venyigét is kissé lebujtva, tava'y forszirozott termésre metszettük annak kiderítésére, hogy a fiatal töke így megbirja-e a forszirozott termést? E szépen virágzó tőkét is bepermeteztük június 16-án, amikor csak két kis fürt, (amelyek nyelén jól látni a képen a pamutesokrot) nem volt még nyílásban. E kép is azt bizonyítja, hogy a permetezés sem a virágok megtermékenyítését, sem a bogyók rendes kifejlését nem akadályozta meg. Megjegyzem azonban, csak-ugy mellékesen, hogy a forszirozott termés nem sikerült, mert a fürtök megpirosodtak ugyan, de nem értek meg s később, november elején elfagytak.

Ugyancsak június 18-án két-két virágzó és még ki nem nyílt fürtöket egyaránt viselő, Madeleine Angevine, Chasselas blanc, Chasselas rouge és Oportó tőkét 1°/o-os vasgálic-mészoldattal permeteztettem be, mindjárt azután, hogy a bordói lével permetezett kísérleti tőkék permetezése befejeztetett. Az eredmény ugyanaz: 1°/o-os vasgálic-mészoldat éppúgy nem ártott a virágzatnak, mint az 1°/o-os rézgálic-mészoldat (= bordói lé). Ezt bizonyítja harmadik képünk. Egy 1899-ik ültetésű Rupestris du Lot-ra oltott Oportó termése ez. A permetezéskor a tőkén 1 nagy, 4 középnagy és 5 kicsiny fürt virágzott, 4 kicsiny nem virágzott.

A felső sorban látható, a permetezéskor virágzott fürtök termése 1450 gr., az alsó sorban látható, a permetezéskor nem virágzott fürtök termése 195 gr. volt. A töke egész termése 1645 gr.

A vasgálic-mészoldatot nem használják a peronoszpóra ellen, hanem klorotikus tőkék gyógyítására. Így hasznos tudni, hogy permetezhetjük-e vasgálic-mészoldattal az olyan tőkét, amelyek esetleg a virágzás idején kezdenek sárgulni?

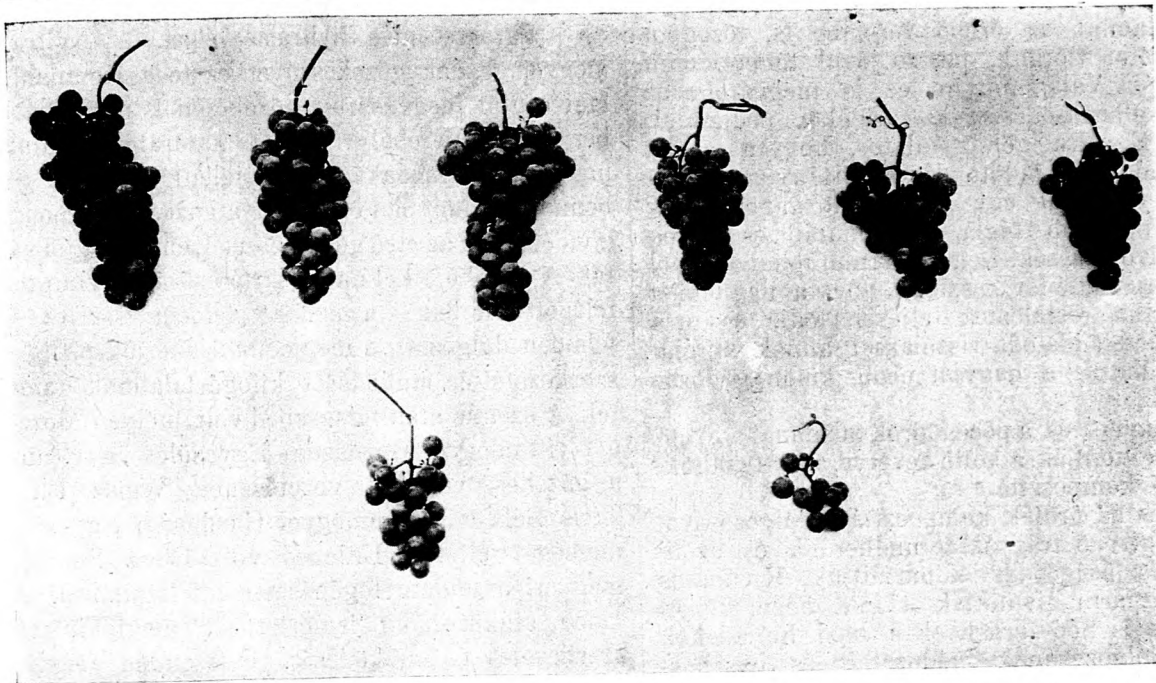
Vége június 19-én, ugyancsak meleg derült időben, kísérletet tett, virágzó fürtök kénporozásával. A kénporozástól Franciaországban soha sem féltik

3. kép. A virágzás idejében 1°/o-os vasgálic-oldattal permetezett Oportó töke termése. A felső sorban a permetezéskor virágzott, az alsó sorban a permetezéskor még nem virágzott fürtök láthatók. (Eredeti fénykép.)

venyigéje lebujtatott és a bujtás végén Chasselas rouge zsal beojtatott. Hatalmas oltványt kaptunk, melyet nem választottunk el az anyatökétől, hanem

a szőlőt, sőt sok helyen éppen a virágzó fürtöket kénporozták, mert azt tapasztalták, hogy így még a rugó fajták is szép termést kötnek.

4. kép. A virágzás idejében kénporozott Chasselas blanc tőke termése. A felső sorban a kénporozáskor virágzott, az alsó sorban a kénporozáskor még nem virágzott fürtök láthatók. (Eredeti fénykép.)

Hogy a nyiló szőlőfürtnek nem árt a kénporozás, azt a kísérlet is tanúsítja, pedig minden egyes tőkére a bojtos kénporozóval 3 evőkanálnyi (81 gr.) kénport szóratott.

4. képünk egy 1899-iki ültetésű Ripariára ojtott Chasselas blanc tőke termését mutatja be. A felső sorban lévő, a kénporozáskor virágzott 5 középnagy s 1 kicsiny fürt termése 950 g., az alsó sorban lévő, a kénporozáskor nem virágzott 2 kicsiny fürt termése 80 gr., az összes termés 1030 gr., volt.

Kísérleteiből Mezey ur ama végkövetkeztetést vonja le, hogy habár ma még az 1⁰/₀-os rézgalic-oldattal vagy 1⁰/₀-os bordói lével a virágzó szőlő permetezését nem is meri ajánlani, de határozottan javasolja a virágzó szőlők permetezését az esetben, ha az előbb permetezve nem volt és a peronospora betegség fel lépett. Ha ezt nem is teszi meg mindenki, kis területen bárki megpróbálhatja a virágzó szőlő permetezését.

Házi szemét- és hamutrágya.

A kisgazdának rendszerint még a kisbirtokához képest is rendszerint kevés a trágyatermelő jószágja. Különösen kevés a szőlősgazdának, holott a szőlőföld, miként ma már általánosan ismeretes, csak bőséges trágyázással ad kielégítő terméseket és így a szántóföldtől vonja el a trágyát. Szüksége van tehát rá, hogy minden arra felhasználható anyagból, hulladékból trágyát készítsen és azzal javítsa földjeit. Ilyen házi hulladék a többek közt a szemét és a hamu.

A hamu magában véve igen értékes trágya, mert sok káliumot és foszfort tartalmaz, amelyek a nitrogénen kívül a növényzet legértékesebb tápanyagai. Különösen a székfoltok javítására rendkívül alkalmas. A háziasszonyok azonban a fabamut közönségesen lugkészítésre szokták kihasználni és mivel a lugban épp a káliumtartalmat vonjuk el a talajtól, az ilyen kilugozott hamu trágyaértéke jóval csekélyebb. Ami ellen persze nincs mit tenni, mert hiszen a háziasszonynak a lugra is szüksége van, ámbátor

nem tudjuk, nem-e többet érne a kilugozott káli a trágyában, mint az a néhány krajcár áru szóda, amit vele megspórolunk. No de hát így sem vész kárba. A kilugozott fahamu aztán a többi szeméttel együtt a szemétdombra kerül, ha ugyan a gazdasszony nem látja azt jobbnak a pitvarajtótól néhány lépésnyire az udvarra kiönteni. Amikor aztán persze szemétdomb az egész udvar, a házigazda nagyobb tisztességére.

No de ne keressük mindig a nagyobbik hibát; annál kevésbé, hogy a magyar menyecske nemcsak magára, de háza tájára is takaros szokott lenni. A szemét tehát a szemétdombra kerül, mely ha jószág is van a háznál, egyuttal trágyadomb is. A szemét azonban egyáltalában nem való az istállótrágya közé. Nem pedig egyrészt azért, mert a szemétben rendszerint sok a mindenféle gazmag, amit a trágyával kihordva, a szántóföldet elgazosítjuk; másrészt pedig azért nem való oda, mert a szemét között sok a toll, rongy és más olyan anyag, amely az istállótrágya között nem ér rá elkorhadni és így nem is alakulhat át trágyává. Legjobb tehát az istállótrágyát a szeméttől tisztán tartani, a szemetet pedig az udvar félreeső helyén ásott kisebb veremben, ahonnét a szél szét nem hordhatja, külön összegyűjteni. Ezt a szemetet időnkint jó lesz trágyalével meglocsolgatni és ha a gödör megtelt, sekélyen leföldelve, legalább egy éven át komposztta érlelni. Kihordani csak akkor tanácsos, ha teljesen egyenletes földszerű anyaggá alakult által és ennek gyorsítása céljából jó lesz azt félévénként egyszer lapáttal átfordítani és ekkor a nagyobb kő-, vas-, cserépdarabokat stb. abból kidobni. Az ilyen jól beérett komposzttrágya gazmentes, mert a belekerült gazmag abban időközben kikelt vagy megerőshadt és úgy kerti- mint rétrágyának igen jó sikerrel használható. Valami sok és kiadó trágyát a szemétből ily módon ugyan nem csinálhatunk, de ez is jobb a semminél és azonkívül az udvar tisztántartását is megkönnyíti.

Jobban kihasználható a szemét a fekáltrágyakészítésnél, ahol az egészben vagy részben, a drága tőzegport pótolhatja. Az ürülékfelfogó edénybe

ugyanis, valamint az érlelő verembe is, tőzegpor helyett szemetet szórunk, persze jóval többet, mint a tőzegporból. Valamennyire ez is meggátolja az árnyékszék elbűzösődését, az ürüléket pedig felszikkasztja. E célra igen ajánlatos, hogy a szemet száraz helyen, egy fődött deszkatartányban gyűjtessék össze és abból egy kimustrált gabonarostalemezzel a nagyobb téglá, eserépdarab és egyéb hulladék eltávolíttassék. Legcélszerűbb tehát evégből egy akkora személtládát készíteni, hogy annak tetejét egy ilyen ritka rostalemez teljesen fődje és arra öntve a szemetet, ide-oda riszálassal annak apraját a ládába hullatni, a nagyját pedig külön gödörbe hordani.

Ahol a szemetet és a pöcegödörök tartalmát a gypmesteri telepre hordják, a kettő keverve, fedett gödörben érlelendő komposztá.

A szemét és az ürülék komposztá feldolgozásával elég sok és igen jó trágyát termelhetünk és azonkívül a köztisztaságot is előmozdítjuk. Kívánatos tehát, hogy az arra hivatottak a föld népe között is ismertessék és népszerűsítsék a házi hulladékok trágyává feldolgozásának módzatait és hasznosságának tudatát.

A mezőgazdálkodást illető elvi jelentőségű kuriai határozatok.

A hasznbérösszeg visszatartására való jogosultság.

A hasznbérbeadó a maga részéről a szerződésből folyó főkötelezettségének megfelelt azzal, hogy a hasznbérlemény tárgyát a hasznbérelőnek használatra átadta, miből jogszerűen következik, hogy a hasznbérelő is köteles a hasznbér fizetése iránt elvállalt főkötelezettségét arra az időre, melyben a hasznbérlemény tárgyát használta, teljesíteni s annak fizetését nem tagadhatja meg, illetve a lejárt hasznbért vissza nem tarthatja abból az okból, mert a hasznbérbeadó az épületek javítása iránt fennálló szerződési kötelezettségének eleget nem tett, mert a hasznbérbeadónak e részben való esetleges mulasztása a hasznbérelőnek egyedül arra ad jogot, hogy a hasznbérbeadót elvállalt kötelezettségének teljesítésére szoríthassa, esetleg a helyreállítást a hasznbérbeadó helyett annak téhére teljesíttesse és annak költségét a folyó hasznbérből levonhassa. (C. 1904. M. 21161.)

A gazda felelőssége az állatokozta kárért.

(A piacon át hajtott, különben jámbor téhen felkötött valakit és emellett a kirakott árukban is kárt tett, a károsultak beperelték a tulajdonost, kit a Kuria el is marasztalt a következő indokolással:)
„A mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII. t. cikk értelmében az állatok által okozott mezőgazdasági károkért azok gazdája felelős; ez a felelősség korlátlan, tehát a gazdát akkor is terheli, ha a kár az ő mulasztásával nincs is okozati összefüggésben és az alól a gazda még akkor sem vonhatja ki magát, ha az állat őrizetét másra bízta. Amidőn a törvény a gazda felelősségét annak vétkességétől függetlenníti, nyilván abból az alapeszméből indul ki, hogy az, aki a maga érdekében oly erőket hoz működésbe és használ fel, amelyeket nem bir annyira féken tartani, hogy másokra veszélyessé ne váljanak, viseli annak a kárnak kockázatát, amely ebből másokra hárulhat. (C. 5425/1904.)

— **Gőzekeosztás Nyitra-Bars megyei** gazdák gőzekeosztóvezetője a Kemna J. breslauer cégtől megvásárolt gőzekéjének munkáját október 23-án Verebely község határában mutatta be nagyszámu gazdaközönség jelenlétében. E gőzekebemutatás nagyban érdekelte a gazdákat, amennyiben e vidéken ez az első gép, melyet Kemna cégtől vásároltak. A gőzeke a két napig tartó esőzés folytán teljesen felázott talajban — a gazdák véleménye szerint — megfelelően dolgozott, a megjelent szakértők pedig a gép szerkezetét és működését kifogástalannak minősítették. A szemle után társasbéd volt, melyen Mezey Gy. a Nyitra-Bars megyei Gazdasági Egyesület ügyv. alelnöke a gőzekeosztóvezetőt vezetéséért. Weisz Fülöp és Treis Béla a Nyitra-Bars megyei Gazdasági Egyesület elnökségét élte. Érdekes volt Riesz Ferenc, tótmegyeri uradalom főgépészének felszólalása, aki röviden, szakszerűleg ismertette a megtekintett gép szerkezetét és működését. E szemlén résztvettek: Mezey Gyula ügyv.-alelnök, Weisz Fülöp gőzekeosztóvezető elnök, Leidenfrost Károly, Gregersen Nils, Singer Zsigmond, Schick Lipót, Schick József, Schlesinger Lajos, Groszmann Gyula, Turnovszki Albert, Császár Sándor, Treis Béla, Thanhainer Ottó, Fehér Mihály, Riesz Ferenc, Schuhala József, Mülhauser, Payer, Kláber és Velesey József e. titkár.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyáranak
vezérügynöksége

! Mezőgazdák különös figyelmébe! !

EGYETEMES ACZÉLEKÉK.

Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyaczél-ekéfej.

Pánczélaczél-kormánylemezek.

Magasított aczél-ekéfej.

Porvédő kerekek.

Aczél gerendely.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú magyar gyártmány felelősülje még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes talajmivelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt és díjmentesen küldetük.

Rövidített levélcím:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.

Sürgőnyczím: „AGRARIA“ Budapest.

Lányok körül forog a világ.

Fiatalság — bolondság! mondja a példabeszéd s ha erre támaszkodnék az ember, természetesnek kellene találni, hogy a tanyai legény mindig duhaj és rakoncátlan. Odakint a nagy végtelenségekben, ahol egyszer találkozik hetenkint szomszédjával az ember, hat napon keresztül a munka foglalja el a népeket. A hetedik pihenésnek van szentelve, miért is beki-vánkozik minden épkézlábu a tanyaközpontba, ahol különféle szórakozások kínálóznak ilyenkor.

Persze, hogy a tánc a fődolog. A cigányok abba-hagyták a vályogvetést és vonókat kapnak a kezeikbe, melyek madzaggal vannak egymáshoz erősítve részeikben. A nagybögösön sárga nyakkendő van, ellenben hiányzik a fecsketarku kabát egyik szárnya. A háta közepén diszélő barna folt is erősen kiabál ugyan, hanem hát ezek olyan kiesinységek, hogy kár érettük a szót vesztegetni.

Mint ahogy igaz is, nem kell sosem azt keresni, hogy milyen habitusban jár a cigány, ellenben fontos kérdés, hogy tudja-e szívből rikatni a száraz fát és talp alá való-e ama hangok, melyek a hegedűből kerülnek elő?

Nem sokkal ebédidő után kezdődik a tánc és tart a besötétedés pillanatáig. Hogy ezalatt mi minden szokott történni, azt nem lehet így egy szuszra elmondani. Leginkább verekedések esnek és koponyák zuzódnak be, mert — hogysis kezdődött ez az irás? — fiatalság bolondság.

A legényélet gyönyöreit ki kell szüresölni az utolsó csöppig s ezt nem is engedi el senki. Talán túl is megy a jó ízlés határain az a mohó élvezet, éretlenség, verekedési vágy, kötekedés, ami olyan általános ilyenkor, de hát ez már így van.

Egyetlen egy nap rendes formájává változtatja át őket: mikor megházasodnak. A feleséges ember aztán nem duhaj, nem korezmahős, tréfából nem löki a pajtását az árokba, hanem minden tetteben megmarad annak a komoly férfinak, akinek látszik. Szinte tulságosan komoly lesz, mert most ébredt tudtára a kötelességérzetnek, érzi, hogy ő polgár adófizető lény, sőt annál is több: apa. Akinek minden igyekezete arra terjed, hogy a gyermekeire egyenkint is annyi föld essék, mint amennyije neki magának van.

A bohó ifjúkor elmúlik és hallván az eseteket, mosoly fut végig az ajkain.

— En is ilyen voltam, majd meggyün az esze neki is!

A legénynek semmi sincs inyére. Lehetetlennek látszó apróságokból szerkeszt verekedést, ami azt bizonyítja, hogy minden áron verekedésre utazik. Persze hogy persze, benn vannak ilyenkor a lányok

és azok előtt meg kell mutatni a virtust. Mert volt már rá példa száz, hogy a Terák, meg a Julcsák, hajlékony virágszájai a tanyavilágnak, szóba sem állottak azzal a legénnyel, aki megretírált.

A gavalléros érzés hát minden baj oka s ha a Pista gyerek, ülvén az ivóban, egyszer csak sörös palackot, vagy szódás flakát vág a Frantzia Mihály fejéhez, mérget lehet rá venni, hogy arról van szó, ki táncolja át a délutánt Pörge Kis Erzsébettel, a szende tekintetű leányszóval!

Frantzia Mihályt sem faragták fából, egyszeribe a szék után kapott s ámbátor nem illendő két emberfia ügyébe másoknak is beleavatkozni, annyi tény valóság, hogy aznap igen nagy vértócsák virultak a kocsmá pallóján.

Végtére megesett az már máskor is, mi tárgyalni való volna rajta. Ritkán kerül törvénybe is a dolog, most azonban baj volt, mert a pusztai kapitány azt üzenté: nem lesz több bál az idei farsangban.

Duhaj népet nem illet a mulatság, tessék odahaza szórakozni!

Egyelőre csak fenyegetés volt, de könnyen valóra is válhatott volna, mint teszem azt, harmadéve. Instancia, könyörgés nem használt semmit, végig kellett szenvedni a büntetést. Rosszabb volt az a megbotoztatásnál!

Ugyanazért Falábu István legény ur nagy szemeket vetett a következő vasárnapon, mikor Pörge Kis Erzsébet rá sem nézett a tánchelyen.

— De kisasszonyos kedvű lettél! Mög mán mi ütött hozzád? — fakadt ki a fiu.

— Kinek mi köze hozzá! — vonogatta vállait a leány. Nem parancsol nekem senki, azt teszem, amit akarok.

A fiu, legveszekedettebb civakodója a tanyának, úgy rohant ki az ivóba, mint a sebzett vad!

— Tyü, a jóreggelét neki! Ezt sem vártam volna Örzsétől!

Bekebelezett egy üveg bort, aztán félreecsapva a kalapját, visszament a tánchelyre.

— Orzse, szóm volna veled!

— Mi kell?

— Csak úgy mondd: mi kell? Szebben nem beszélnél?

— Amig rendbe nem hozod magad, nem ismerlek. Kinek tetszel a duhajkodásoddal?

A fiu kissé bambán nézett maga elé, mintha nem volna tisztában a fogalmakkal.

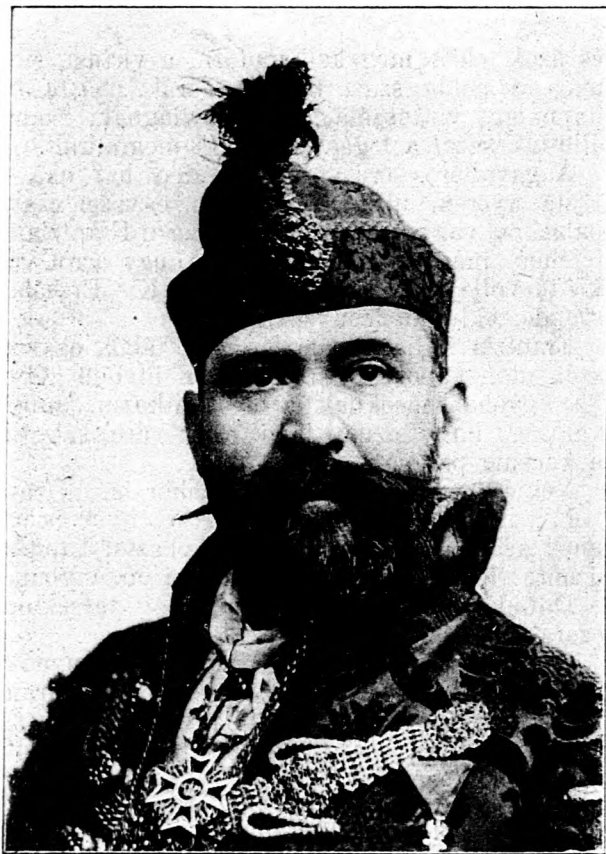
— Hát'iszen nem csinállok én rosszat! De meg aztán elfelejtetted, hogy mit ígértél nekem, mikor megcsókoltalak!

A leány szemérmesen babrált a ruhájával.

— Igaz, ami igaz, volt valami beszéd, de az is szent, hogyha így folytatod az életedet, sose lesz belőlünk egy pár.

El kell már mondanom, hogy nagy ravaszság történt, mert a lányok valósággal összeesküdtek a legények ellen és elhatározták, hogy majd teremtenek ők rendet. Így esett aztán, hogy aki bármely duhaj rakoncátlanságot követett el, azzal nem táncoltak.

A Pisze Kisguczi Eszter hűtlenné vált a fogadalomhoz s táncba ereszkedett, a többi azonban ott ült ugyan a padokon, azonban ölbetett kezekkel nézte, mint ritkul egyre jobban a sor Eszter körül s hogy huzódik el szégyenkezve a legénység.

Márkus József nyugalomba vonult főpolgármester.

Nagy dolog volt ez, szinte hihetetlen. Meg kellett mégis csinálni a jövő érdekében. Inkább tartson akár — két vasárnapon át a szenvedés!

A legények az első alkalommal tréfára vették a dolgot, de mikor a lányok mind azt a beszédet alkalmazták mint Örzsé, még a haragosak is összeültek tanácskozásra.

— Ki kell őket bőjtölni! — vélte az egyik. Mi se beszéljünk velük!

— Az nem lehetséges — mondták a kozmás szivüek.

— Akkor ne verekedjünk tovább!

Falábu István nagyot kurjantott:

— Hát ki veszekszik? Én? Bántottam már valakit?

— Hát én bántottam-e? toldotta meg Frantzia Mihály.

A többi annyira elképedt a két híres duhaj vakmerő kérdésén, hogy hamarjában felelni se tudott.

— Persze hogy persze!

Valaki aztán azt mondta:

— Hiszen mink megérténénk egymást, soha semmi

bajunk nem volt. Az idegenek csinálják a galibákat.

— Azok hát, az idegenek! — kapott a szón valamennyi legény s ezen módfölött megörvendezének.

— Nem eresztjük be őket többet közénk!

— A határról kergetjük vissza!

Mikor pedig így, különféle hazudozásokkal elámitották önmagukat, csöndesen hazamentek. Egy olyan idő járta, hogy sok pirosbetűs nap keveredett egymás után, a legközelebbin régi haragosok egymást átkarolva léptek a tánchelyre.

A lányok, a selymák, nem szóltak semmit, csupán a tekintetük villant össze pajkosan.

— Látod? — kérdezte az egyik szem.

— Látom! — felelte a másik.

Halmos János nyugalomba vonult polgármester.

Falábu István is odasompolygott Örzsé mellé, de nem beszélt, csak nyelt nagyokat. Ez egyébként már a harmadik ünnepen történt, mikor még mindig tánc nélkül, nóta mellett hallgatták a keményszívű lilioszálak a cigányt. Örzsé nézte a pironkodó legényt, de a saját két szépséges orcáját is átfutotta valami melegség, mikor a lányok — feloldva a büntetést — végre táncba kezdtek a megtért bűnösökkel.

— Pista — mondta halkán — Pista te, aztán ha olyan nagyon akarod husvét hétfőjére a lakzit, én nem bánom. Oszt elgyühetnél már a vőfélylyel is leginkább.

Sz. Szigethy Vilmos.

Savanyu Józsi szabadulása.

A váci fegyházban szerdán megható jelenet játszódott le. Csáky Károly gróf püspök megszabadította rabságából az utolsó bakonyi betyárt, az egykori hírhedt Savanyu Józsit, aki huszonnégy évig ette a rabság keserű kenyerét. Két fegyveres őr egy kis vézna, öreg embert kísért be. Savanyu Józsit. Most megszólalt a főpásztor:

— Az Isten engem végtelen kegyelemmel, annyi testi-lelki jóval ajándékozott meg, hogy én ezt buzgó imádságon kívül csak a jótékonykodással köszönhetem meg. Jót is teszek minden oldalon, mert Istennek tetsző dolgot cselekszem. Most idefordult figyelmem az örök siralom e bus helyére és hozzád jöttem, te bűnös ember! Hallottam rólad, hogy jól viseled magad, főlebbvalóid megelégedettek veled. Te Isten s az emberek ellen nagyot vétettél, de ha a földön talán nincs is megbocsátás, van kegyelem mindnyájunk leg hatalmasabb Uránál. Minden kérésemet la ba vettem s a kormánynál kieszközöltem a te szabadulásodat. E perctől kezdve szabad vagy! (A két fegyveres őr katonásan tiszteleg s távozik Savanyu oldaláról.) Visszaadtak téged a társadalomnak, de jegyezd meg, hogy a társadalom még nem fogad be. A társadalomban csak rosszra csábítást fogsz hallani, az nem bocsát meg. De megbocsátott a leg hatalmasabb Ur és én az ő legalázatosabb szolgálja visszafogadlak hivemnek. Boruj térdre, adj hálát a végtelen kegyelmű Istennek s vedd megbocsátásunk jeléül áldásomat. Hiszem, becsületes ember leszel!

Savanyu Józsi térden állva fogadta az áldást, szemei könnyeztek. A püspök egy keresztet és egy olvasót adott át a térdelőnek a következő szavakkal:

— Ezer megpróbáltatásod lesz az életben, szót meghatottan, mert neked nem ért véget a szenvedésed iszonyu büneidért. De a szenvedések közt legyen ez a te vigasztalód!

Most Balkai István fogházi igazgató szólt.

— Nagyméltóságod nélkül ez a szerencsétlen ember a fegyház négy komor fala közt fejezte volna be életét. Hiába volt minden fáradozásom, hogy a tökéletesen megjavult bűnöst megszabadítsam, a püspök ur nélkül lehetetlen lett volna. Engedje meg, hogy a teljesen elfogult Savanyu József nevében én rebejsem el a halálját Nagyméltóságodnak. Az Isten fizessen meg érte!

Savanyu József a társaság közepén könyezve állott és csak ennyit bírt mondani:

— Nem felejtsem el püspök ur jószágát... meghálálom becsületességgel.

Most már levethette daróruháját; megkapta régi öltözetét, a melyben egykor elfogták s jelentkezett mint szabad ember a fegyház irodájában. Itt kiállították részére a szabadulását igazoló irást és kézhez kapott 94 korona 54 fillért — ennyi maradt keresetéből raboskodása alatt. Aztán még egyszer visszament a közvetítő intézetbe s kezet fogott volt társaival, kikhez így szólt:

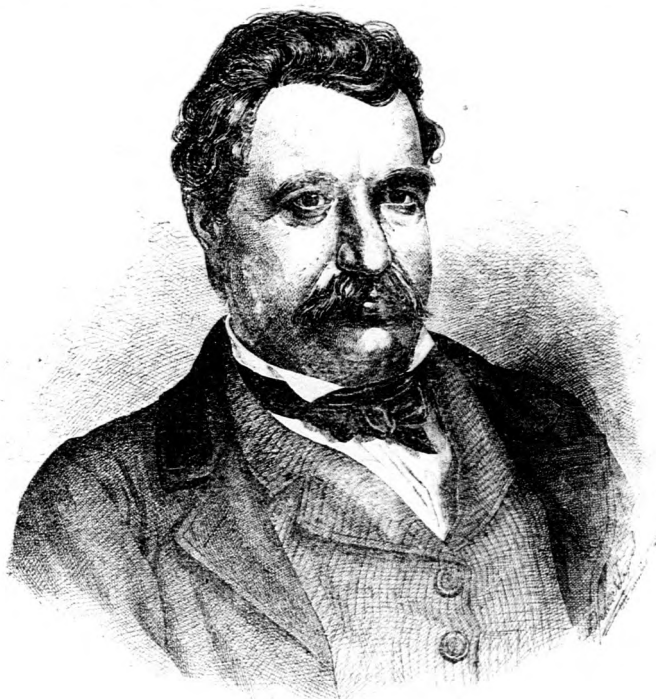
— Ha szabadultok, becsületes emberek maradjatok. Isten áldjon meg benneteket?

Savanyu Józsi elmondotta, hogy Veszprémmegyébe költözik. Egerszegré, nőtestvéréhez. Öreg, törődött asszony ez, a ki a községtől bérben bir egy kis földet. Savanyu lassan kiballagott a vasutra s elutazott.

A magyar nemzeti küzdelmet úgy szolgáljuk igazán, úgy terjesztjük szellemi harcosunkat, a „Független Ujság“-ot. Kérjen mutatványszámot.

Képeinkhez.

A főváros nyugalombavonuló polgármesterei. Mult héten felfordult a rend a székesfővárosban. A kormánybiztos kinevezés a jobb érzésű hivatalnokokat nyugdíjba hajtotta. Nyugdíjba mentek: *Murkus József* főpolgármester, *Halmos János* polgármester, *Matuska Alajos* alpolgármester és közel tiz pest-

Telepy Károly festőművész.

vidéki főszolgabíró. Az ifjabbak ezt nem teheték, de azért többen lemondtak állásukról. Hogy mit rejt a sötét jövő, azt nem tudjuk, de hogy legjobbjaink futva menekülnek félre vonulnak azt látjuk. A nyugalomba vonuló két polgármester arcképét is bemutatjuk ez alkalomból.

Telepy Károly festőművész arcképét abból az alkalomból mutatjuk be, hogy képeinek gyűjteményes kiállítása fényesen sikerült. Az újabbkori művészek mindig leszólva emlegették az öreget, aki szépen kidolgozta tájképeit, mert az most nem divatos. Hanem a közönség döntött a pacsomagok és az igazi festő között. Telepynek 238 darab képét vásárolták meg. Ilyen sikerre nem emlékeznek a művészvilágban, de Telepy ezt valóban megérdemelte.

Apróságok.

Jeges halászat a Balatonon. Somogyból vesszük a hírt, hogy január hó utolsó napjaiban megkezdték a Balatonon a jég alatt való halászatot. Alig egy hét múlva azonban újból meglanyhult az időjárás, ugyannyira, hogy lehetlenné vált a jégen való járás, minélfogva a halászat meg kellett szüntetni. Levelezőnk szerint, a fogási eredmények eddig jóval mögötte maradtak az előző éviéknél, ami érthető is, hiszen január hónap folyamán néhány nap kivételével egészen szünetelt a halászat. A tó ugyan be volt fagyva, de a jég oly vékonyan maradt, hogy a halászok nem mertek arra kiszállni, mindaddig, míg a hónap végén bekövetkezett keményebb hideg meg nem vastagította a tó jégpáncélját. Allítólag a bérli társaság nagyon is érzi azt az idővesztést, mert fogásainak zömét éppen a jeges halászat adja. Beavátottak szerint a múlt év hasonló időszakához képest több ezer mázsára rug a fogási hiány, mit bajos lesz már pótolni a tavaszi tilalom kezdetéig.

Adomák.

Az utolsó szó.

Az egyik: Jól mulattam tegnap a feleségemen!

A másik: Miért?

Az egyik: Kirándultunk és egy visszhanghoz értünk, ahol aztán a feleségem hiába erőlködött azon, hogy az övé legyen az utolsó szó.

Feslett erkölcs.

— Te még mindig a báróval vagy? Hiszen az tönkre ment!

— Igaz, de csinálhat még százezer korona adóságot.

Incelkedés.

— No férjescském nem találok ki, hogy ma mit főztem ebédre?

— De ha majd esszük, talán kitalálom.

Nem akarja megérteni.

— Kérlek pajtás, kölesönözz hamar tiz forintot.

— Nagyon sajnálom, de igazán nincs nálam pénz.

— És otthon?

— Otthon? Oh, köszönöm kérdésedet, mindnyájan jól vannak.

Tulzigoru büntetés.

Hadnagy: — Egy félórai késésért öt napi szobafogság! — Krucifix! Hát embert öltem én?

Lépő-rejtvény.

Ne	get-	ma-	hi-	a	mi-	met-	A-
nek.	hígyj	te-	gyar	vel	né-	kár	nek,
Ha	nye-	ak-	kö-	ra	ke-	ve-	Mint
ged,	ad	pe-	ko-	rek	le-	a	let,
Nin-	Krisz-	ab-	Jé-	sem-	meg	vir-	Ver-
tus.	esen	zus	ban	a	mi	je	tus,

Megfejtési határidő 1906. március hó 3.

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

A „Független Ujság“ 7. számában közölt talány megfejtése:

„A derék nem fél az idők mohától,
A koporsóból kitör és eget kér.“

Berzsenyi Dániel.

Helyesen fejtették meg: Renner Ida, Schwarz Matild, Joó Mariska, Beke Piroška, C a k ó Julia, Nagy Juliska, Ferenci Árpádné, Péterfy Tamásné, Vaskó Lajosné, Gyöngyiné N. Mari, Fekete János, Vakareszku István, Fűrész István, Flora György, Hatos András, Béres Mihály id., Zempléni Endre, Renner Antal, Csia Kálmán, Barabás Lajos, Balogh Gábor, Soós Imre, Dobos András, Kádár Pál ifj., Lupuj Mihály, Avranek János, Fejér Antal.

A sorshuzásnál C a k ó Julia nevét huzzuk ki, kinek egy kötet regényt küldöttünk.

ELŐFIZETŐINKHEZ! Lapunk terjesztése érdekében felkérjük tisztelt előfizetőinket, hogy ismerőseik körében terjesszék a **Független Ujságot**. Azoknak, akik megrendelhetnék a lapot, szívesen küldünk mutatványszámokat, ha egy levelező lapon a címetek beküldik kiadóhivatalunknak.

Varga István. Irjon levelező lapon *Földművelési miniszterium szőlészeti osztályának*. Budapesten. Kérjen egy népnek való utmutatást a szőlőművelésről. Ha van még készletben, megkapja ingyen is, esetleg olcsó árban. — Kiss.

József Henrik. Ügyvédünk ezt felelte: Kérdésére tényállás tüzetes ismerete nélkül véleményt, a mely minden körülmények között helyes, nem kockáztathatunk annyit azonban mondhatunk, hogy leghelyesebben cselekszik, ha az árvaszéki jóváhagyás meg nem érkezés esetén márc. 1-én a pénz bíróságába helyezi s erről gondnokot értesíti. Egyébként éljen ez ügyben ügyvédje tanácsával, a ki ismeri az ügyet és bizonyára tudja mit kell tennie.

— Tamás Károly. A szükséges vetőmag és a konvenióra szükséges gabona a birtok tartozékát képezi és az instrukcióhoz számítandó. A tavaszi vetőmagszükségletet tessék a tavaszi vetéselőirányzat alapján, a helyi szokások szerint 1 holdba vetni szokott mennyiséghez képest meghatározni. Mi ez adatok ismerete nélkül e kérdésben felvilágosítást nem adhatunk.

A „Független Ujság” színes hirdető képét bárkinek megküldi kifüggesztés végett a kiadóhivatal, ha ezért levelező-lapon hozzánk fordul.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Vá. árcsarnok Ellátó Szövetkezete jelentése 1906. febr. 22.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 1.04—1.20 K., vidéki borjúhús 1.12—1.40 K., sertéshús 1.32—1.40 K., szalonna füstölt 1.50—1.60 K., szalonna, olvasztani való 1.20—1.36 K., hárj 1.40—1.44 K., sertészír 1.40—1.50 K. — Füstölthús (vidéki) kg.-ja 1.28—1.60 K. hazai sonka 1.40—1.60 K.

Baromfi-félék: élő tyúk —. —. —. K., rántani való csirke 2.40—3. — K., sütni való csirke 2.60—3.80 K., kacsa, hizott 7. — 9. — K., lud, hizott 14—24 K., pulyka, hizott 12—16. — K., páronkint. Vágott hizott liba 1.60—1.90 — K., vágott hizott káppan, kacsa és pulyka 1.60—2. — K. kg.-ként.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők). Buzs 16.55—17.85 K. Koss 13.15 K-tól 13.25 K-ig. Árpis 14.30 K-tól 14.60 K-ig, jobb minőségű 14.80 K-tól 15. — K-ig. 7a 15.40—15.80 K. Tergeri 13.60 K. Teavaj: (centrifugál) 2. — 2.40 K., főzővaj 1.60—1.80 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 28—36 fillér.

Tojás: baicskai 84—86 K., erdélyi apróbb áru 80—84 K. ládánként. (1440 drb.) Apadt —. — K., meszes: — K. Zöldségfélék: Burgonya (vagonáru) sárga 4. — 4.40 K. rózsas 1. 6.00—6.60 K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt —. —. —. mm.-ként.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	28.20	27.20	25.80	24.80	24. —	23.20	21. —	19.20	13.50

Takarmányvásár Réti szena 4.60—6.40 fillér, mustar 5.80—6.30 fillér, zsupszalma 3.40—3.60 fillér, alomszalma 2.60—3. — fillér.

A „FÜGGETLEN UJSÁG” szerkesztésére felügyel:
RUBINEK GYULA, országgyűlés képviselő,
a Gazdasági Egyesültek Országos Szövetségének titkára

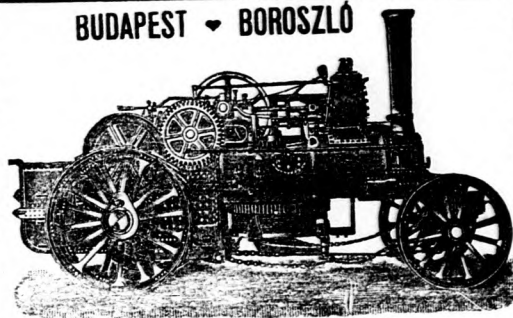
HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK

A KIADÓHIVATALBAN

BUDAPEST, ÜLLOI-UT 25.

BUDAPEST — BOROSZLÓ

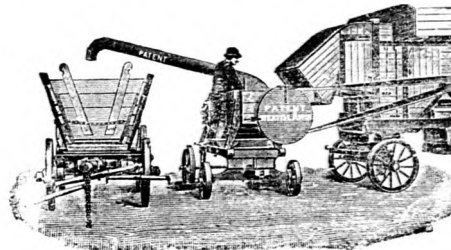
KEMNA J.

gőzeke- és gépgyáros ajánlja felülmulhatatlan gőzekéit, gőzutinengereit és gőzcséplőgéppel párosított szecs kavágóit.

Mindenemű felvilágos tással készséggel szolgál a magyarországi cégvezetőség:

Budapest, Kossuth Lajos-utca 8.

Jutányos árak.

Házi kezelés.

Előnyös beszerzési mód.

A „FÜGGETLEN UJSÁG”-ban megjelent képek lemezeit (kliséket) olcsón kölcsön adja, esetleg eladja

a „Független Ujság” kiadóhivatala.
(Budapest, IX., Üllői-ut 25.)

m. kir. szab.
12321. 900.
A. 905.

Gazdák figyelmébe!

50% olcsóbb

mint bármely más világító anyag a

PYROLEUM
világítása.

A pyroleum szagtalan, nem füstöl, nem gyúlékony és már több ezer uradalomban bevezetett. Számos elismerőlevél nálam betekinhető. Próbaküldemények 2 korona utánvét mellett. Kívánatra prospektus ingyen és bérmentve.

DEGEN JAKAB

Budapest, IX., Közraktár-utca 28.

Gazdak Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám, II. em.

Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulásával	400,000.— kor.
Alapítványok	1,278,240.— kor.
Alapítók	200,000.— kor.
Tartalékok	74,767-80 kor.
Összesen	2,253,007-80 kor.

1901. évi fölösleg	90,349.— kor.
1902. évi fölösleg	59,782-26 kor.
1903. évi fölösleg	109,331-73 kor.
1904. évi fölösleg	72,438-23 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére, különféle mértékek szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzletfeleslege közgyűlési határozattal tartalékokba helyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítésben részesülnek. Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden igényben készséggel szolgál az igazgatóság.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photozinkografiai műintézet

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KERESZT:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-typia, fametszet stb. útján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photolithografialag legszelbben, legolcsóbban sokszorosíthatnak

Videki megrendelések pontosan és jutányosan eszközölhetnek.

1905. évi forgalom: 25,000 bál.

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti
gyapju-aukcziókra

melyek második sorozata folyó évi október hó
4-én veszi kezdetét.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ címzett gyapju-küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

HELLER M. S TÁRSA

GYAPJUÁRVERÉSI VÁLLALAT

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 13. szám.

KÜHNE E.

házánk legrégebbi
mezőgazdasági
gépgyárában

Mosonban

elismert gondos kiviteiben készülnek:

Egy- és többvasú aczélekék, rét- és szántóföld-
boronák, hengerek.

Hírreves szabadalmazott toló erekes **Mosoni Drill** sorvető-
gépek.

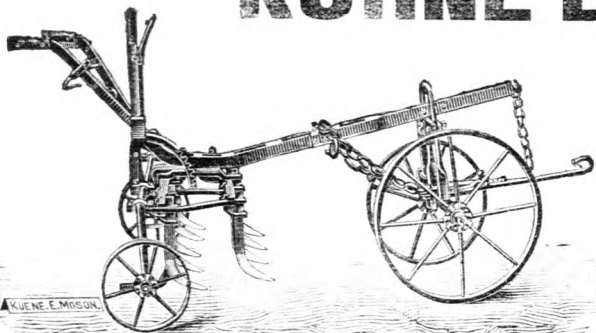
Mélyítő és porhanyító eszközök a tavaszi szántás helyet-
tesítésére. Uj amerikai

rugósfogas Uj! Burgonyamivelő eszközök. Uj! Fran-
boronák. czia

szőlőművelő eszközök. A vetőmag előkészítésére: Rosták,
Konkolyozók, Centrifugok stb.

FŐRAKTÁR: FŐKRAKTÁR:

Budapest, VI., Váci-körút 57/a. Temesvár, Gazda-udvar.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Strassfurti kainitot,

Strassfurti kálitrágyasót 40% KÁLI

tartalommal, továbbá

mindennemű egyéb

Műtrágyafélét,

Rézgáliczot (98—99%) elismert kitűnő
minőségben legolcsóbban

szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar
részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.